

nævne en halv Snes Erfaringer, som jeg allerede har gjort, hvor de vedkommende, navnlig de fattige, efter som denne Lovs Form er og efter det Jasseri, hvorunder den blev lavet, have i højeste Grad haft Grund til at føle sig brøstholdne. Der er meget, der gør, at jeg er og fremdeles vil være imod denne Lov. Jeg kan ikke se rettere, end at, dersom denne Lov skal benyttes saa human, som man kunde ønske, er det en særdeles urimelig Maade, Kommunerne blive bankede af paa. Naar vi vide, at Skatterne stige Aar for Aar, navnlig vore kommunale Statter, og vi saa se, at dersom denne Lov skal loyalt og fuldt ud udføres, vil det blive en ordentlig Afskænkning af Kommunekasserne, er jeg overbevist om, at de Herrer ikke ville tale saa højt, naar der er gaaet en Række af Aar. Og der er en Ting til, som det forekommer mig, at vi have begyndt at mærke ude paa Landet, nemlig at det vil sætte Splid mellem Husmænd og Gaardmænd. De Herrer, som sige, at de ville bekæmpe Socialismen, have ved denne Lov — det er min Overbevisning — givet den socialitistiske Agitation Vind i Sejlene, som den aldrig tidligere har haft. (Afbrydelse.) Ja, de Herrer kunne have en anden Mening; men naar det ærede Medlem fra Assens opfordrer mig til at synge en Lovsang om denne Lov og siger, at naar vi ikke ville det, kunne vi, naar vi saa Ordet, protestere derimod, saa anser jeg det for min Pligt at protestere imod, at denne Lov skulde være en Betsignelse. Jeg tror, det gaar saaledes, at for hvert Aar, der gaar, ville vi saa flere og flere Erfaringer for, at den er et uheldigt Stykke Lovarbejde. Jeg tror, vi ville saa flere og flere Erfaringer for, at Socialismen, som vi ville bekæmpe, have vi netop fremhjulpet ved, at vi have skudt hele Ansvar, men ganske vist ogsaa saa godt som hele Betalingen, over paa Kommunerne. Nej, der er ingen, der er heldigere stillet end Finansministeren. Nu er den Sag ordnet for hans Vedkommende. Han skal foreløbig af med 1 Million, senere med 2 Million, og saa kunne vi i Kommunerne se, hvordan vi kunne komme af Sted med det. Naar der klages, vil han naturligvis sige: Gaa til jeres venstreforbandede Sogneraad, de kunne give, hvad de ville! Derfor siger jeg, at jeg tror, at denne Lov maaske kan blive en Ulykke for vore Samfundsforhold paa Landet, og jeg vil ikke for mit Vedkommende være med til at istemme nogen Subelsang for denne Lov. Den er jo ogsaa lavet paa en Maade, som er ganske ekstraordinær, og derfor er den ogsaa paa mange Punkter bleven, som den er bleven. Nu siger det ærede

Medlem fra Stege, at de ville blive ved at føre denne Forhandlingspolitik — jeg nævnte ordret, hvad han sagde — og han pointerede, at de ville fortsætte paa den samme Vej, blive i det samme Spor. Det ærede Medlem nisser til mig som Tegn paa, at jeg har refereret rigtig, saa i det Stykke ere vi altsaa enige. Men hvis det er Meningen, at de ville føre Forhandlingspolitikken i Vinter paa den Maade, at de ville klumpe sig sammen, en Del Medlemmer her fra Tinget, sammen med vore politiske Modstandere, for oppe i Udvalgsværelserne at lave nogle Love, som de saa siden komme med og lægge her paa Bordet, idet de sige til os: Disse Love ville vi have, og ville I ikke have dem, kunne I lade være; vi have sikret os et Flertal, saa vi skulle nok saa dem vedtagne alligevel, saa vil jeg dog spørge det ærede Medlem fra Stege, da han pointerede det saa skarpt, at de nu vilde gaa samme Vej, om det da er det Spor, som skal følges i Vinter. Er det Tilfældet, vilde jeg beklage det i høj Grad, og det vil jeg ikke være med til, skønt jeg lige siden 1887 i Venstres Bestyrelse har været med til at søge at komme ind paa Forhandlingspolitikken. Hvis det er den Vej, der skal fortsættes med i Vinter, beklager jeg det. Jeg vilde ikke ønske, at det skulde blive almindelig politisk Skik i Danmark, at det er paa den Maade, der skal forhandles her. Jeg vil, saa vidt jeg kan, bidrage til at saa klart for Befolkningen, at der er Forskel paa en almindelig grundlovmæssig, konstitutionel Forhandlingsmaade og denne Maade at forhandle paa. — Jeg vil endvidere tillade mig at spørge det ærede Medlem, der begyndte sin Tale med at sige, at hvad der skulde gøres i Vinter, var at se at saa de Rester færdige, som ikke vare blevne færdige i Fjor, hvad han derned mente. Det kunde jo være, at det ærede Medlem, naar han siden faar Ordet, saavidt oplyse os om, hvad han mener med de Rester. Er det f. Eks. Havelodderne? Det er jo den allervæsentligste Rest, som er tilbage fra i Fjor, da de skøde denne nye Vera ind. Det var jo den Gang Sukkeret og Havelodderne. Sukkeret fik vi, saadan som vi nu fik det, men Havelodderne have vi ikke faaet endnu. Mon det er de Rester, som vi skulle have i Vinter? Derom maa vi nu afvente Oplysninger fra det ærede Medlem, og jeg haaber, at det ærede Medlem vil sige det. Han var jo i Fjor Ordfører for det Flertal, som blev lavet af vore politiske Modstandere og af nogle af mine gamle Venner; han vil altsaa bedst kunne forklare os, hvad Meningen er med de Rester, som skulle laves færdige.